

Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15718917>

Складнощі застосування ч. 11 ст. 615 Кримінального процесуального кодексу України

Боржецька Наталія Леонідівна

к.ю.н., старший викладач

кафедри кримінально-правових дисциплін імені Василя Попелюшка

Національний університет «Острозька академія»,

м. Острог, вул. Семінарська, 2, 35800, Україна,

e-mail: natalia.borzhetcka@oa.edu.ua,

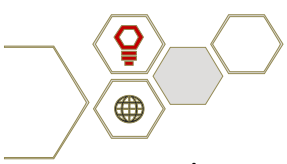
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0683-997X>

Прийнято: 25.04.2025 | Опубліковано: 08.05.2025

***Анотація.** В статті досліджуються окремі проблемні аспекти реалізації положень ч. 11 ст. 615 КПК України. Зокрема, визначається спосіб розв'язання проблеми взаємосуперечності протоколу допиту та відеозапису допиту, яка іноді має місце, у разі застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, а також з'ясовується питання про те, яким чином суди пояснюють можливість застосування ч. 11 ст. 615 КПК України.*

У дослідженні використовувалися методи аналізу та синтезу, аналогії, а також формально-юридичний метод.

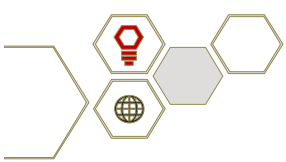
У публікації підкреслюється, що в практиці іноді мають місце випадки, коли відомості, зазначені в протоколі допиту, суперечать тим, що містяться у відеозаписі допиту, тобто, додаток до протоколу допиту замість деталізації цього протоколу, фактично конфліктує з ним. В таких випадках перед судами,

які застосовують ч. 11 ст. 615 КПК України, постає питання про те, яка із цих форм фіксування допиту повинна бути врахована. І вирішується це питання в судовій практиці по-різному. На основі аналізу судової практики, особливостей формулювання відповідних законодавчих положень та доктринальних джерел, констатується, що у разі використання судом показань, які були отримані із врахуванням умов, передбачених ч. 11 ст. 615 КПК України, за наявності розбіжностей у відеозаписі допиту та протоколі допиту, судам варто зважати на те, що законодавець у ч. 11 ст. 615 КПК України робить наголос саме на відеозаписі. В контексті реалізації ч. 11 ст. 615 КПК України вбачається доречним застосовувати за аналогією положення абз. 3 ч. 2 ст. 104 КПК України (сформульовані в законі щодо обшуку) таким чином, що інформація про обставини проведення допиту, інформація, надана під час допиту, яка не була зафіксована у відеозаписі допиту, не може бути внесена до протоколу допиту та використана як доказ у кримінальному провадженні.

В статті, на основі аналізу судових рішень та доктринальних джерел, констатується, що суди, реалізуючи положення ч. 11 ст. 615 КПК України, не завжди пояснюють чим зумовлена така доцільність у відповідних кримінальних провадженнях. Водночас підтримується позиція дослідників про необхідність такого пояснення.

Ключові слова: показання, воєнний стан, форма фіксування допиту, кримінальне провадження, кримінальний процес, процесуальна дія, судове рішення, сторона обвинувачення, безпосередність дослідження доказів, змагальність

Difficulties in the application of Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine

Borzhetska Natalia Leonidivna

Candidate of Law, Senior Lecturer,

Department of Criminal Law named after Vasyl Popelyushko

The National University of «Ostroh Academy»,

Ostroh, 2 Seminarska St., 35800, Ukraine,

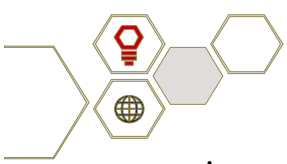
e-mail: natalia.borzhetska@oa.edu.ua,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0683-997X>

Abstract. *The article examines some problematic aspects of the implementation of the provisions of Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine. In particular, it determines the method of resolving the problem of the contradiction between the interrogation protocol and the video recording of the interrogation, which sometimes occurs, in the case of applying Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine, and also finds out the question of how the courts explain the possibility of applying Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine.*

The study used the methods of analysis and synthesis, analogy, and the formal legal method.

The publication emphasizes that in practice there are sometimes cases when the information specified in the interrogation protocol contradicts that contained in the video recording of the interrogation, that is, the appendix to the interrogation protocol, instead of detailing this protocol, actually conflicts with it. In such cases, the courts that apply Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine, face the question of which of these forms of recording the interrogation should be taken into account. And this issue is resolved in judicial practice in different ways. Based on the analysis of judicial practice, the specifics of the formulation of the relevant legislative provisions and doctrinal sources, it is stated that in the case of using in court the

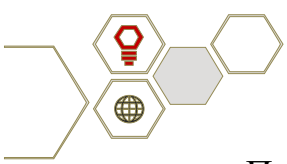

testimony that was obtained taking into account the conditions stipulated in Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine, in the presence of discrepancies in the video recording of the interrogation and the interrogation protocol, the courts should take into account that the legislator in Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine emphasizes the video recording. In the context of the implementation of Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine, it is considered appropriate to apply by analogy the provisions of Paragraph 3 of Part 2 of Article 104 of the Criminal Procedural Code of Ukraine (formulated in the law on search) in such a way that information about the circumstances of the interrogation, information provided during the interrogation that was not recorded in the video recording of the interrogation cannot be included in the interrogation protocol and used as evidence in criminal proceedings.

The article, based on the analysis of court decisions and doctrinal sources, states that courts, implementing the provisions of Part 11 of Article 615 of the Criminal Procedural Code of Ukraine, do not always explain what determines such expediency in the relevant criminal proceedings. At the same time, the position of the researchers on the need for such an explanation is supported.

Keywords: *testimony, martial law, form of recording interrogation, criminal proceedings, criminal procedure, procedural action, court decision, prosecution, directness of evidence investigation, adversarial proceedings*

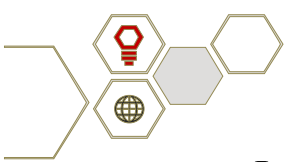
Постановка проблеми. В умовах воєнного стану Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) визначає певні особливості здійснення кримінального провадження, серед яких є й наступні: «Показання, отримані під час допиту свідка, потерпілого, у тому числі одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб, у кримінальному провадженні, що здійснюється в умовах воєнного стану, можуть бути використані як докази в суді виключно у випадку, якщо хід і результати такого допиту фіксувалися за допомогою доступних технічних засобів відеофіксації.

Показання, отримані під час допиту підозрюваного, у тому числі одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб, у кримінальному провадженні, що здійснюється в умовах воєнного стану, можуть бути використані як докази в суді виключно у випадку, якщо у такому допиті брав участь захисник, а хід і результати проведення допиту фіксувалися за допомогою доступних технічних засобів відеофіксації.» (ч. 11 ст. 615 КПК України) [1]. Вказані положення не позбавлені недоліків, породжених специфікою законодавчої регламентації, і практика їх застосування яскраво демонструє це.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемні аспекти застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, зокрема і в контексті відповідності положень ч. 11 ст. 615 КПК України засадам кримінального провадження (насамперед – безпосередності дослідження доказів, змагальності, свободи від самовикриття, забезпечення права на захист тощо), співвідношення норм ч. 11 ст. 615 КПК України і ст. 225 КПК України, уже досліджували такі теоретики й практики кримінального процесу, як О. І. Агаркова [2, с. 327-328], І. В. Гловюк [3; 4], В. А. Завтур [5; 6, с. 295], І. П. Зінковський [7, с. 514-516, 517], К. І. Кольчинська [8], О. О. Кравчук [9] О. В. Кубарєва [10, с. 124-125], Т. О. Лоскутов [11], М. Я. Никоненко [12, с. 127-128], О. М. Процюк [13, с. 190], К. О. Сокирко [2, с. 327-328], О. Г. Яновська [14], М. О. Яскорський [15] та ін. Проте в окремих випадках практика застосування ч. 11 ст. 615 КПК України видається дещо дискусійною, зумовлює необхідність звернути увагу на досі недосліджені чи малодосліджені аспекти реалізації цих положень, ще раз переосмислити висловлені попередньо твердження і пропозиції.

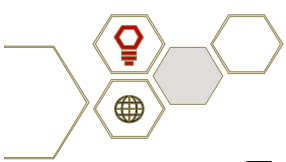
Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Достатньо активна реалізація ч. 11 ст. 615 КПК України проілюструвала недоліки законодавчого формулювання цих положень. Зокрема, наразі дискусійним з практичної точки зору є питання про те, як вирішувати ситуацію, коли при використанні судом показань відповідно до ч. 11 ст. 615 КПК України протокол допиту (з однієї сторони) і відеозапис допиту (з другої сторони) містять розбіжності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Завданням цього дослідження є визначення шляху розв'язання проблеми взаємосуперечності протоколу допиту та відеозапису допиту, яка іноді має місце, у разі застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, а також з'ясування питання про те, яким чином суди пояснюють можливість застосування ч. 11 ст. 615 КПК України.

Виклад основного матеріалу дослідження. В ч. 11 ст. 615 КПК України мова йде, як зазначають дослідники, про «досудові не депоновані показання отримані у кримінальному провадженні у період воєнного стану» [3], умови використання їх у суді як доказів [зокрема, 3; 15, с. 662, 664]. При цьому в контексті реалізації ч. 11 ст. 615 КПК України суди перевіряють, оцінюють ці показання через призму застосовуваних під час допиту форм фіксування – протоколу допиту, носія інформації, на якому міститься відеозапис допиту.

Тут варто погодитись із твердженням І. В. Глов'юк, що «хоча ця частина статті цього прямо не передбачає, показання мають бути зафіксовані і у протоколі із дотриманням правил ст. 104 КПК України, виходячи із положень п. 1 ч. 1 ст. 615, що процесуальні дії під час кримінального провадження фіксуються у відповідних процесуальних документах, а також за допомогою технічних засобів фіксування кримінального провадження, крім випадків, якщо фіксування за допомогою технічних засобів неможливе з технічних причин. За відсутності можливості складання процесуальних документів про хід і результати проведення слідчих (розшукових) дій чи інших процесуальних дій фіксація здійснюється доступними технічними засобами з подальшим складенням відповідного протоколу не пізніше сімдесяти двох годин з моменту завершення таких слідчих (розшукових) дій чи відповідних процесуальних дій. ... » [3]. «Саме неможливість здійснення судового допиту через об'єктивні обставини воєнного стану зумовлює необхідність у визнанні доказами свідчень, що містяться у паперових протоколах досудових допитів.» [11, с. 318]. Про необхідність складення протоколу допиту в контексті реалізації ч. 11 ст. 615 КПК України зазначає також М. Я. Никоненко [12, с. 128].

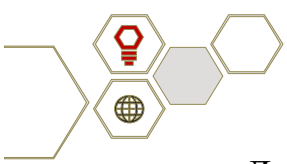
При цьому в практиці немає єдиного підходу щодо дослідження в суді цих форм фіксування допиту у разі застосування ч. 11 ст. 615 КПК України. В судових рішеннях можна знайти згадку, що в контексті ч. 11 ст. 615 КПК України досліджувався «... протокол допиту свідка ..., з долученим до нього одностороннім оптичним диском з відеозаписом проведення допиту» [16], протокол допиту свідка, що «... оголошений та використаний судом в якості доказу в порядку, передбаченому ч. 11 ст. 615 КПК України, ...» [17], протокол («В аспекті дослідження таких доказів як протокол допиту свідка ..., суд застосовує положення ч. 11 ст. 615 КПК України, ...» [18]) і, крім згадки про протокол як доказ, суд в цьому рішенні посиляється також і на самі показання цих осіб («Згідно з показаннями свідків ..., досліджених в судовому засіданні в порядку ч. 11 ст. 615 КПК України, ... » [18]), «... відеозапис допиту свідка ... , проведеного в порядку ч. 11 ст. 615 КПК України, ...» [19] тощо.

Чіткість розуміння того, яка з форм фіксування допиту при застосуванні ч. 11 ст. 615 КПК України чи обидві підлягають дослідженню в суді, важлива не лише з точки зору точності формулювань у судових рішеннях, але й у ситуаціях, подібній до тієї, що процитована нижче, для уникнення плутанини. Так у вироку від 08 квітня 2024 року у справі № 317/4148/23 Запорізький районний суд Запорізької області прийшов до наступних висновків: «Судом в судовому засіданні також були оглянуті диски з відеозаписом допиту свідків ОСОБА_11 та ОСОБА_12. Дослідження цих доказів було здійснене за клопотанням прокурора, поданим ним на підставі ч. 11 ст. 615 КПК України.

...

На підтвердження клопотання про необхідність дослідження цих доказів у судовому засіданні прокурором були подані документи, які підтверджують, що вказані свідки на момент розгляду кримінального провадження проходять службу в Збройних Силах України.

Оцінюючи ці докази в контексті можливості їх використання в даному кримінальному провадженні, суд зазначає наступне.

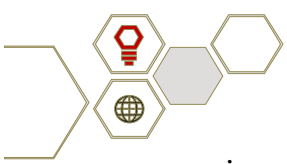

Допит зазначених свідків, зафіксований на відеозаписі, був проведений за правилами допиту під час досудового розслідування. Свідки ОСОБА_11 та ОСОБА_12 не оголошували присягу свідка, яка оголошується перед судовим допитом. На відеозаписі не зафіксовано попередження свідків про кримінальну відповідальність за статтями 384 та 385 КК України. Таке попередження міститься безпосередньо в протоколах їх допитів, додатком до яких є досліджені відеозаписи. В той же час, приписами ч. 11 ст. 615 КПК України дослідження судом письмового протоколу допиту не передбачене.

За таких обставин суд не може використати відеозаписи допитів свідків ОСОБА_11 та ОСОБА_12 в якості доказів в даному кримінальному провадженні.» [20].

Натомість в судових рішеннях можна знайти і протилежний підхід, про який вже згадували дослідники [3]. В одному із проваджень суд зазначив, що він не бере до уваги додатковий висновок судово-медичної експертизи як такий, що ґрунтується на показаннях, наданих під час досудового розслідування підозрюваним, а не на тих, які особисто сприймалися судом [21]. При цьому в судовому рішенні зазначалось, що «стороною обвинувачення не наданий протокол допиту підозрюваного, а тому, суд позбавлений можливості пересвідчитись у дотриманні органом досудового розслідування вимог ст. 615 КПК України.» [21]. Тобто, суд в цьому випадку вважав за необхідне перевіряти дотримання вимог ч. 11 ст. 615 КПК України за допомогою протоколу допиту підозрюваного, але його суду не надали [21].

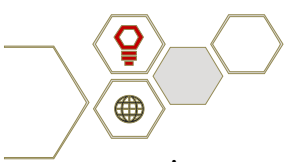
Є. Д. Лук'янчиков та Б. Є. Лук'янчиков зазначають, що «...результативність документування досягається не наданням переваг якомусь одному з способів фіксації, а комплексному їх використанню в процесі розслідування для всебічного, повного та об'єктивного відображення в процесуальному документі ходу та результатів передбачених законом дій» [22]. В цілому видається правильним підходом не протиставляти додатки до протоколу самому протоколу, адже додатки «...використовуються лише разом з протоколом слідчої дії, виступають єдиним джерелом ...» [22], допомагають

точніше розуміти його зміст, наприклад, схеми, плани тощо в певних аспектах деталізують зміст протоколу. Але у випадках, коли слідча (розшукова) дія (в контексті цього дослідження – допит, проведений з дотриманням передбачених у ч. 11 ст. 615 КПК України умов) повністю (від початку до закінчення) має фіксуватися за допомогою відеозаписувальних технічних засобів, і цей запис не відображає тих моментів, які зазначені у протоколі допиту як такі, що відбулися, тобто, між двома формами фіксування слідчої (розшукової) дії наявні розбіжності, таке протиставлення неминуче. Звичайно ж пам'ятаючи, що докази оцінюються в сукупності, що підкреслює О. Г. Яновська [14], в цій ситуації потрібно розуміти яка із форм фіксування має по суті «вирішальне» значення при перевірці й оцінці відповідних показань.

І. В. Гловюк підкреслює, що у ситуаціях, визначених ч. 11 ст. 615 КПК України, також «може бути використаний механізм, передбачений ч. 2 ст. 104 КПК України: якщо за допомогою технічних засобів фіксується допит, текст показань може не вноситися до відповідного протоколу за умови, що жоден з учасників процесуальної дії не наполягає на цьому. У такому разі у протоколі зазначається, що показання зафіксовані на носії інформації, який додається до нього» [3]. Схожої позиції дотримується також М. Я. Никоненко [12, с. 128]. Більше того, видається, що у випадку реалізації ч. 11 ст. 615 КПК України, варто застосовувати за аналогією положення абз. 3 ч. 2 ст. 104 КПК України і ось чому.

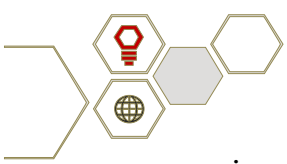
Законодавець у ч. 11 ст. 615 КПК України робить наголос на відеозаписі. Видається, що це варто розуміти як вказівку на, так би мовити, «пріоритетну» форму фіксування за наявності розбіжностей у цьому відеозаписі та протоколі допиту. Серед дослідників можна знайти твердження, що «... фактично доказом в суді буде виступати відеозапис показань, який став результатом допиту свідка, потерпілого або підозрюваного стороною обвинувачення» [8] та «беручи до уваги в якості показань відеозапис допиту, проведеного стороною обвинувачення (що фактично за своєю природою відноситься до категорії документів, як джерел доказування), ...» [8]. К. О. Сокирко, О. І. Агаркова зазначають, що в таких випадках «... суд як доказ, буде використовувати

відеозапис.» [2, с. 327]. Вбачається, що за наявності розбіжностей в інформації, зафіксованій різними формами фіксування процедури допиту, який проводився з дотриманням умов, передбачених ч. 11 ст. 615 КПК України, варто застосовувати за аналогією положення абз. 3 ч. 2 ст. 104 КПК України: «Запис, здійснений за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів під час проведення слідчим, прокурором обшуку, є невід'ємним додатком до протоколу. Дії та обставини проведення обшуку, не зафіксовані у записі, не можуть бути внесені до протоколу обшуку та використані як доказ у кримінальному провадженні.» [1]. Хоча ці положення стосуються обшуку, а не допиту, проте по суті вони розраховані на особливості дослідження в суді протоколу слідчої (розшукової) дії і додатку до нього, які відображають процедуру, що вже не може бути повторена безпосередньо в суді. Оскільки при застосуванні ч. 11 ст. 615 КПК України мова йде про відтворення в суді відеозапису з показаннями особи, яка не допитується в суді, таке застосування за аналогією видається доречним.

Що ж стосується пояснення у судових рішеннях підстав, які породжують доцільність застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, то у вирокх можна знайти, наприклад, вказівки на наступні поважні причини неможливості допиту відповідних осіб в суді: «... є військовослужбовцем ЗСУ і з поважної причини не може прийняти участь в судовому засіданні» [23], «... у зв'язку з похилим віком потерпілої ...» [24], «... у зв'язку з похилим віком свідка ...» [24] тощо.

Проте суди далеко не завжди мотивують у своїх рішеннях застосування ч. 11 ст. 615 КПК України. Хоча приписи безпосередньо ч. 11 ст. 615 КПК України не містять вказівки на обов'язок суду пояснювати необхідність застосування цих положень і про цю проблематику, зокрема в контексті винятковості застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, прямо та опосередковано уже згадувалося в інших джерелах [напр., 3; 4; 5, с. 148-151; 6, с. 295; 7, с. 514-516, 517; 8; 9; 11, с. 317-318; 14; 15, с. 662-664], варто погодитись із тим, що пояснення застосування ст. 615 КПК України, зокрема й ч. 11 ст. 615 КПК України у судових рішеннях, повинно мати місце [напр., 4, с. 438-439; 7, с. 514-515; 11, с. 318; 14]. Якнайменше тому, що будь-яке судове рішення у

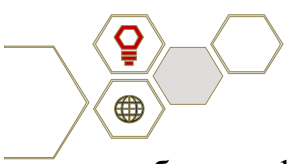

кримінальному процесі повинно відповідати певним вимогам, серед яких – і вимогам законності, обґрунтованості та вмотивованості згідно зі ст. 370 КПК України.

Більше того, в одному із вироків суд при прийнятті рішення не лише не пояснив підстав застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, але й застосував ч. 11 ст. 615 КПК України як щодо того свідка, який не допитувався в суді, так і щодо того свідка, який допитувався в суді, а протокол допиту підозрюваного з посиланням на ч. 11 ст. 615 КПК України враховувався судом попри допит обвинуваченого в суді, показання обвинуваченого протиставлялися показанням, наданим цією особою під час досудового розслідування ще в процесуальному статусі підозрюваного, і спростовувалися, серед іншого, ними [25]. В доктрині стосовно ч. 11 ст. 615 КПК України вже підкреслювалось, що «... її застосування повинно мати виключний характер, коли іншим шляхом забезпечити дотримання засади безпосередності дослідження показань неможливо» [5, с. 151].

У зв'язку з наявністю розбіжностей в розумінні судами підстав, умов застосування ч. 11 ст. 615 КПК України, її формулювання, як наголошується в доктрині [напр., 5, с. 151; 7, с. 515, 517; 8; 11, с. 319; 15, с. 663-664], потрібно удосконалити. В науці кримінального процесу уже висловлювалися пропозиції з удосконалення цих положень [напр., 7, с. 515, 517; 15, с. 663-664], пов'язані, зокрема, з уточненням підстав, умов, випадків застосування ч. 11 ст. 615 КПК України.

Висновки. У разі перевірки в суді та оцінки судом показань, що були отримані з врахуванням умов, передбачених ч. 11 ст. 615 КПК України, за наявності розбіжностей у відеозаписі допиту та протоколі допиту, варто зважати на те, що законодавець у ч. 11 ст. 615 КПК України робить наголос саме на відеозаписі. У випадку реалізації ч. 11 ст. 615 КПК України видається доречним застосовувати за аналогією положення абз. 3 ч. 2 ст. 104 КПК України (сформульовані законодавцем стосовно обшуку) таким чином, що інформація про обставини проведення допиту, інформація, надана під час допиту, яка не

була зафіксована у відеозаписі допиту, не може бути внесена до протоколу допиту та використана як доказ у кримінальному провадженні.

Як видно із аналізу судових рішень та доктринальних джерел, суди не завжди пояснюють необхідність застосування в конкретному кримінальному провадженні ч. 11 ст. 615 КПК України, але варто погодитись із твердженнями дослідників про те, що таке пояснення повинно мати місце.

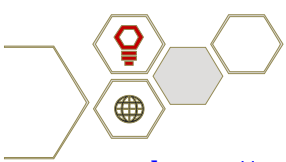
Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 05.04.2025).

2. Сокирко К. О. Агаркова О. І. Забезпечення прав особи на досудовому розслідуванні під час проведення допиту в умовах воєнного стану. *Кримінальне процесуальне право на сучасному етапі розвитку України* : матеріали круглого столу, присвяч. 40-річчю кафедри кримінального процесу (Київ, 27 жовт. 2023 р.) / [редкол.: В. В. Чернєй, С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 326-329. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ece9dd4d-8e55-4ed1-bfae-ebb66a98894e/content> (дата звернення: 05.04.2025).

3. Гловюк І. Використання показань, отриманих за ч. 11 ст. 615 КПК України в умовах воєнного стану. *Інформаційне агентство «ADVOKAT POST»*. URL: <https://advokatpost.com/vykorystannia-pokazan-otrymanykh-za-ch-11-st-615-kpk-ukrainy-v-umovakh-voiennoho-stanu-advokat-iryna-hloviuk-3/> (дата звернення: 05.04.2025).

4. Гловюк І. В. Використання ч. 11 ст. 615 КПК України у кримінальних провадженнях щодо воєнних злочинів. *Злочинність і протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама* : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 16 квіт. 2025 р.) / МВС України ; Нац. поліція України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінолог. асоціація України. Вінниця : ХНУВС, 2025. С. 436-439. URL:

https://www.researchgate.net/publication/391902752_Glovuk_IV_VIKORISTANNA_C_11_ST_615_KPK_UKRAINI_U_KRIMINALNIH_PROVADZENNIAH_SODO_VOENNIH_ZLOCINIV_Zlocinnist_i_protidia_ij_v_umovah_vijni_ta_u_povoennij_perspektivi_mizdisciplinarna_panorama_zb_tez_dop (дата звернення:

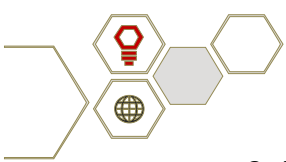
23.04.2025).

5. Завтур В. А. Допити в порядку ч. 11 ст. 615 КПК України та депонування показань: питання кореляції правових процедур. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21 жовтня 2022 року) / упор. Л. В. Павлик, У. О. Цмоць. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 147-152. URL: <http://www.ndekc.lviv.ua/pdf/176.pdf> (дата звернення: 05.04.2025).

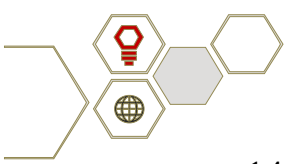
6. Завтур В. А. Отримання фактичних даних від осіб, що постраждали від воєнних злочинів: міжнародні стандарти та перспективи їх імплементації в Україні. *Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень* : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.). Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. Т. 2. С. 293-296. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/46c50925-cd15-47b4-918b-9a01062181d4> (дата звернення: 05.04.2025).

7. Зіньковський І. П. Трансформація отримання вербальної інформації від особи у кримінальному провадженні під час воєнного стану. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 1. С. 513-518. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/278378> (дата звернення: 05.04.2025).

8. Кольчинська К. Використання судом як доказу відеозапису показань, зібраних під час воєнного стану: які права особи можуть бути порушені? *GOLAW*. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/vikoristannya-sudom-yak-dokazu-videozapisu-pokazan-zibranih-pid-chas-voyennogo-stanu-yaki-prava-osobi-mozhut-buti-porusheni/> (дата звернення: 05.04.2025).

9. Кравчук О. Обшук без понятьх та інші зміни кримінального процесу. *Вищий антикорупційний суд*. URL: <https://first.vaks.gov.ua/publications/obshuk-bez-ponyatykh-ta-inshi-zminy-kryminalnoho-protsesu/> (дата звернення: 05.04.2025).
10. Кубарєва О. В. Реалізація окремих засад кримінального провадження в умовах воєнного стану. *Проблеми кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану* : матеріали наук.-теорет. конф. (Київ, 26 трав. 2022 р.) / [редкол.: С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський, А. А. Вознюк та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. С. 123-125. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9ce38470-7565-4ae5-9cda-1c95c3e1312c/content> (дата звернення: 05.04.2025).
11. Лоскутов Т. О. Правова регламентація допиту в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія : Право*. 2022. Випуск 71. С. 315-320. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/08/54.pdf> (дата звернення: 05.04.2025).
12. Никоненко М. Я. Особливості доказування під час здійснення досудового розслідування в умовах воєнного стану. *Кримінальне процесуальне право на сучасному етапі розвитку України* : матеріали круглого столу, присвяч. 40-річчю кафедри кримінального процесу (Київ, 27 жовт. 2023 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 125-129. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ece9dd4d-8e55-4ed1-bfae-ebb66a98894e/content> (дата звернення: 05.04.2025).
13. Процюк О. М. Депонування показань під час досудового розслідування в умовах воєнного стану. *Проблеми кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану* : матеріали науково-теоретичної конференції, м. Київ, 26 травня 2022 р. / [редкол.: С. Д. Гусарєв, С. С. Чернявський, А. А. Вознюк та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. С. 188-191. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/63548fa2-fd1b-4dac-bddf-a8147480f693/content> (дата звернення: 05.04.2025).

14. Яновська О. Г. Кримінальний процес під час воєнного стану: корективи, внесені війною в здійснення кримінальних проваджень. *Верховний Суд*. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1352467/> (дата звернення: 05.04.2025).

15. Яскорський М. О. Проблеми реалізації права на захист у контексті використання показань свідка, потерпілого, підозрюваного як доказів у суді у кримінальному провадженні в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 4. С. 661-665. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/160.pdf (дата звернення: 05.04.2025).

16. Вирок Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 03 жовтня 2024 року у справі № 308/17813/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122084272> (дата звернення: 05.04.2025).

17. Вирок Галицького районного суду м. Львова від 30 травня 2023 року у справі № 461/2582/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111332354> (дата звернення: 05.04.2025).

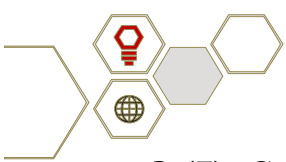
18. Вирок Шевченківського районного суду м. Києва від 08 березня 2024 року у справі № 761/22214/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117883498> (дата звернення: 05.04.2025).

19. Вирок Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 28 листопада 2022 року у справі № 181/432/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107562949> (дата звернення: 05.04.2025).

20. Вирок Запорізького районного суду Запорізької області від 08 квітня 2024 року у справі № 317/4148/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118175820> (дата звернення: 05.04.2025).

21. Вирок Слов'янського міськрайонного суду Донецької області від 04 листопада 2024 року у справі № 243/2437/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122747965> (дата звернення: 05.04.2025).

22. Лук'янчиков Є.Д., Лук'янчиков Б.Є. Засоби документування процесуальних дій та доказове значення результатів їх застосування. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право : збірник наукових праць*. 2010. №

3 (7). С. 158-163. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/5567> (дата звернення: 05.04.2025).

23. Вирок Хортицького районного суду міста Запоріжжя від 12 грудня 2023 року у справі № 337/4498/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115599129> (дата звернення: 05.04.2025).

24. Вирок Коропського районного суду Чернігівської області від 20 жовтня 2023 року у справі № 739/1030/23р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114402518> (дата звернення: 05.04.2025).

25. Вирок Кролевецького районного суду Сумської області від 26 жовтня 2023 року у справі № 579/1154/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114450943> (дата звернення: 05.04.2025).